

NOTAT

Finanstilsynet

17. maj 2018

J.nr.6252-
/HTL

Redegørelse om inspektion i Norðoya Sparikassi

Finanstilsynet var i januar og februar 2018 på inspektion i Norðoya Sparikassi. Det var en ordinær undersøgelse, hvor sparekassens væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering, hvor der blev lagt størst vægt på de områder, der havde den største risiko.

Sammenfatning og risikovurdering

Sparekassens forretningsmodel tager afsæt i at tilbyde finansielle produkter til privatkunder, erhvervs kunder og offentlige kunder på Færøerne, dog med hovedfokus på det færøske fastland, hvilket vil sige de områder, der er forbundet med bro eller tunnel.

Norðoya Sparikassi er udpeget som regional SIFI, hvilket bl.a. medfører skærpede krav til sparekassens risikostyring og kapitalmæssige polstring.

Konkurrencen om de færøske bankkunder er øget gennem de seneste år og sætter sit præg på institutternes rentemarginal og derigennem også på deres indtjening.

Sparekassens forretningsmodel er således udfordret af en beskeden indtjening, men også af en lav kapitalisering.

Pr. 1. januar 2018 udgjorde sparekassens kapitaloverdækning 4,8 procentpoint, hvilket er under sparekassens kapitalmålsætning. Finanstilsynet henledte i den forbindelse opmærksomheden på, at medregningen af sparekassens supplerende kapital ultimo 2018 reduceres med ca. 0,4 procentpoint og yderligere ca. 0,4 procentpoint de efterfølgende fire år.

Inspektionen medførte øgede nedskrivninger på ca. 5 mio. kr., heraf 1,8 mio. kr. på enkelte udlån og 3,2 mio. kr. på grunde og bygninger.

Inspektionen gav også anledning til en forøgelse af solvensbehovet fra 9,6 pct. til 10,3 pct. Stigningen skyldes en forøgelse af tillægget til kreditrisici med 0,2 procentpoint og 0,5 procentpoint relateret til sparekassens operationelle risici.

Forøgelsen af tillægget til de operationelle risici tog afsæt i, at sparekassens forsvarsværk er svagt i kraft af organisationens beskedne størrelse, manglende funktionsadskillelse og utilstrækkelige kompenserende foranstaltninger. Dertil kommer, at sparekassens compliance- og risikostyringsarbejde har haft et utilfredsstillende niveau.

Sparekassen modtog derfor påbud om at sikre bedre funktionsadskillelse eller etablere tilstrækkelige kompenserende foranstaltninger for den manglende funktionsadskillelse. Derudover modtog sparekassen påbud om fremadrettet at prioritere compliance- og risikostyringsarbejdet til støtte for bestyrelsens arbejde.

Inspektionen kortlagde også, at sparekassen i stort omfang afviger sin kreditpolitik på flere punkter. Kreditpolitikken er i forvejen lempet på enkelte områder, bl.a. med en højere tilladt grænse for ejendomsfinansiering. Samtidig modtager bestyrelsen ikke tilstrækkelig rapportering om efterlevelse af kreditpolitikken, herunder omfanget af og årsagerne til afvigelserne i kreditpolitikken. Ydermere har sparekassen i flere tilfælde ikke tilstrækkelig indsigt i kundernes økonomiske forhold. Sparekassens regnskabsanalyser og risikovurderinger ved bevilling af eksponeringer viste sig at være utilstrækkelige. Dette medførte, at Finanstilsynet i 29 tilfælde ratede kunderne dårligere end sparekassen. Dette svarer til 27 pct. af de gennemgåede eksponeringer, hvilket er en høj andel.

Sparekassen fik derfor påbud om at sikre en bedre overholdelse af kreditpolitikken, og om at sikre en fyldestgørende rapportering til bestyrelsen om bl.a. afvigelserne heri. Derudover fik sparekassen påbud om, at beslutningsgrundlaget ved bevilling skal udbygges med tilstrækkelige økonomiske oplysninger og analyser, så den faktiske kreditstyring sker i overensstemmelse med sparekassens interne retningslinjer på området, der i al væsentlighed lever op til kravene herom.

Sparekassen havde pr. 30. september 2017 en udlånsvækst på 8,2 pct. p.a. Heraf var 30 pct. lånt ud til bygge- og anlægssektoren. Finanstilsynet gjorde sparekassen opmærksom på en potentielt forhøjet risiko som følge heraf.

Endelig modtog sparekassen enkelte påbud ift. bestyrelsens arbejde. Det drejer sig bl.a. om etablering af enkelte påkrævede bestyrelsesudvalg som følge af sparekassens SIFI-udpegning, bestyrelsens årlige aktivgennemgang samt krav til elektronisk afholdte bestyrelsesmøder.